

บทบรรณาธิการ

วารสารศิลปกรรมบูรพา ฉบับเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2566 ซึ่งท่านกำลังอ่านอยู่นี้ ประกอบด้วยบทความวิชาการ 3 เรื่อง และบทความวิจัย 7 เรื่อง มีเนื้อหาครอบคลุมทั้งสาขาทัศนศิลป์ ดนตรี การแสดง การออกแบบ และการจัดการวัฒนธรรม สามารถแบ่งประเด็นหลัก ๆ ได้เป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่มุ่งความสนใจไปทางด้านการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม และกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับประเด็นร่วมสมัย

ในด้านมรดกทางวัฒนธรรม สมพร สุธี และคณะ นำเสนอคุณค่าในงานประติมากรรมของภาคใต้ในอดีตที่ศาสนาหลากหลายดำรงอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน ส่วนสันติ อุดมศรี และจรัญ กาญจนประดิษฐ์ เล็งเห็นการปรับตัวของวงปีพาทย์มอญตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย นักวิชาการอีกหลายท่านมีความพยายามบันทึกหรือแปรรูปมรดกทางวัฒนธรรมไว้ในหลากหลายรูปแบบ เช่น ณัฐวัตร แซ่จิ๋ว นำบทเพลงพื้นบ้านโคราชมาเรียบเรียงใหม่ด้วยระบบโน้ตดนตรีแบบสากล ส่วนธรรมรัตน์ บุญสุข นำอัตลักษณ์จากลวดลายศิลปะหนังใหญ่มาออกแบบผลิตภัณฑ์โคมไฟ ขณะที่กรกต พงศาวิโรจน์ และพัชรา อุทิศวรรณกุล นำภูมิปัญญาสิ่งทอไทลื้อมาพัฒนาต่อยอดและลงใช้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์แฟชั่น ในทิศทางใกล้เคียงกับผลงานของขวัญชัย บุญสม และศิริวี อรัญนารถ ที่พัฒนาต่อยอดภูมิปัญญาผลิตภัณฑ์ทอใยเสมปจากเชียงใหม่ให้สามารถนำไปสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์แฟชั่นต่อได้ นอกจากนี้ยังมีงานจาก Yuntao Su ที่สร้างสรรค์ชิ้นเพื่อแนะนำให้ผู้ชมรุ่นใหม่ได้รู้จักคุณค่าของอุปรากรจีนยูนนาน ทั้งหมดที่กล่าวมานี้แสดงให้เห็นว่ามีหลายวิธีในการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมให้ดำรงอยู่ต่อไปในอนาคต

ในด้านประเด็นร่วมสมัย มีผลงานศิลปะการแสดงของธีรภัทร นาคปานเสือและคณะ วิรัตน์ชัย ซึ่งวิพากษ์สิ่งที่สังคมตั้งมาตรฐานไว้ว่าเป็นความสมบูรณ์แบบเพียงหนึ่งเดียว ขณะที่ผลงานจิตรกรรมของจขนิสรา วรโยธธาและสมพร สุธี ใช้แนวทางแบบเหนือจริงเพื่อสะท้อนสัจยาสัจธรรมทางเพศที่เริ่มปรากฏให้เห็นเพิ่มขึ้นในปัจจุบัน ส่วนปภัทรนันท์ คุณพูนทรัพย์ และคณะ สนใจปรากฏการณ์เผชิญกับความอวลด้วยศิลปะเชิงกระบวนการ ทั้งสามเรื่องนี้มีการศึกษาแนวคิดด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน คล้ายคลึงความเข้าใจและกลายเป็นมุมมองใหม่ที่มีลักษณะเฉพาะของศิลปิน